

“Fokken is gokken”

Bovenstaand citaat hoor ik dikwijls voorbij komen, en daar schuilt in zekere zin ook wel een gedeeltelijke waarheid in.

Vooraf degene onder ons met kinderen, of broers en zussen zullen beamen dat genen niet altijd dezelfde kant opvallen, en dat de natuur soms ongrijpbaar is.

De andere kant is dat deze term in de (verbeterd roodbont) fokkerij weleens wat te clichématig gebruikt wordt, mijn inziens.

Een van de mooiste dingen in je eigen fokkerij is, dat jezelf mag weten wat je ideaalbeeld is van een dier, en daarop ook kunt fokken en selecteren. Gekscherend zeg ik weleens, dat als je graag koeien met oren op hun rug wil fokken, je dat kan proberen.

Ook in de verbeterd roodbont fokkerij zien we duidelijk diverse fokrichtingen en “True Types”

Laat ik dus voorop stellen dat ieder dus vrij is om te fokken hoe hij/zij wil.

Toch ben ik van mening dat we het stukje “gokken” voor een redelijk gedeelte in onze eigen hand hebben.

Daarom wil ik in dit stukje schrijven een lans breken voor het maken van gerichtere paringen. Nu beseft ik terdege dat niet elke paring gericht kan zijn, zeker niet met het veelvuldig gebruik van een eigen stier. Onder onze leden is best een aantal veehouders die met KI werkt, en deze kunnen mijn inziens vrij eenvoudig gerichte paringen maken. Zeker met wat kleinere aantallen dieren, wil je graag de volgende generatie verbeteren. Althans, dat is toch de essentie van onze hele fokkerij? Zou het dat niet zijn, zouden we beter kunnen spreken over het vermeerderen van verbeterd roodbont dieren i.p.v. het fokken daarvan.

Vanuit het verbeteren van veestapel niveau, maar ook ras niveau, ben ik van mening dat we meer vooruitgang kunnen boeken, en gemiddeld betere en uniformere dieren kunnen fokken dan nu het geval is.

Zoals eerder gezegd mag ieder weten wat en hoe hij fokt, maar regelmatig kom ik paringen tegen van dieren die vanuit fenotypisch oogpunt met weinig idee gemaakt zijn.

Dat bijvoorbeeld een relatief kort beknopt dier, geïnsemineerd of gedekt wordt met een stier die in de fokkerij ook korte beknopte dieren geeft, getuigt niet van direct van doordachte fokkerij, en is mijn inziens een gemiste kans om ten volle de mogelijkheden te benutten om een betere nakomeling te fokken.

Refererend aan de eerste paar zinnen van dit stukje is niet gegarandeerd dat je te allen tijden een langere nakomeling krijgt met een langere massaal fokkende stier, maar dat de kans op een langere, meer ontwikkelde nakomeling groter is bij een grotere stier, dan bij een kleine stier lijkt me behoorlijk aannemelijk.

Voor de leden met die wat minder in de fokkerij zitten; onderstaand een aantal mogelijke handvaten voor het maken van gerichte paringen:

- Stel helder je fokdoel vast
- Heb duidelijk per dier in beeld wat de sterke en zwakke kenmerken zijn van het dier. Het inschrijven van u dieren kan hier een helder en onafhankelijk beeld geven. Gebruik ook zeker de onderbalk van de inspectie hiervoor. (Tijdens de inspectie rondgangen die we als inspecteurs doen is stierkeuze ook regelmatig onderwerp van leuke gesprekken en discussies)
- Heb goed in beeld hoe ki stieren vererven en wat de zwakke en sterke kenmerken van deze stier zijn. Vraag na bij andere fokkers en gebruikers hoe de ervaringen zijn met de stier.

Als FC willen we ons hier overigens ook meer voor in gaan zetten om eenvoudige “gebruiksaanwijzingen” per stier beschikbaar te maken.

- Ga zelf nakomelingen bezichtigen.
- Voor veehouders zonder eigen vat: vaak is het reserveren van sperma een hele kleine moeite en brengt het nauwelijks extra kosten met zich mee. Zo voorkom je dus dat een dier wordt geïnsemineerd met een stier, die eigenlijk niet past maar toch gebruikt is "omdat de inseminator niets anders bij had"
- Voor veehouders met een eigen stier. De kunst van het combineren is weleens stieren gebruiken die niet altijd helemaal aan het ideaalbeeld voldoen, maar die juist wel iets toevoegen aan de huidige populatie.
- Zoek elkaar op! Met zijn alle hebben we een schat aan info en ervaringen, en benut die voor je eigen fokkerij.
- Voor paringsadvies mag wat mij betreft de FC ook gebruikt worden! Stuur gerust een foto van een dier met bijbehorende info, voor mogelijke ideeën qua stieradvies.

Ik wil afsluiten met 2 citaten van Bill Weeks, die het Triple A systeem heeft uitgedacht, wat wereldwijd in de rundveefokkerij, maar ook in andere diersoorten wordt gebruikt:

"Sire the need" en "cows can be good"

Vooral de laatste vind ik zelf een hele fraaie om eens poosje op te "herkauwen"

Iedereen heel veel fokkerij plezier en vooruitgang toegewenst in zijn of haar fokkerij!

Corné van der Ven